Volume (ultima ediţie): *Despre avort. Motive, traume, consecinţe* (Editura Areopag, 2018), *Vlahiia – Puterea iubirii* (Editura Areopag, 2017), *Cum să ne creştem copiii* (Editura Areopag, 2017), *Patericul pe înţelesul copiilor* (Editura Areopag, 2016), Doctorul de poveşti (Editura Areopag, 2016), *Patericul mirenilor. Pilde pentru secolul XXI* (Editura Meditaţii, 2013), *Jurnalul convertirii* (Editura Areopag, 2013), *Cartea nunţii* (Editura Areopag, 2013), *Repere: Duhovnicul. Rugăciunea. Postul* (Editura Meditaţii, 2011), *Drumul cuvintelor* (Editura Egumeniţa, 2009), *Zorii apocalipsei* (Editura Egumeniţa, 2008), *Feţele apostaziei - Dărâmarea idolilor* (Editura Agnos, 2008), *Underground – Rebelii generaţiei NU* (Editura Agnos, 2007), *Tinerii şi sexualitatea – Repere pentru mileniul III* (Editura Egumeniţa, 2007), *Evanghelia versus Iuda* (Editura Sophia, 2006), *Despre reîncarnare şi invazia extraterestră* (Editura Egumeniţa, 2006), *Taina iubirii* (Editura Egumeniţa, 2006), *Despre horoscop, cutremure şi ghicirea viitorului* (Editura Lucman, 2006), *Despre înfruntarea bolii* (Editura Lucman, 2006), *Noi sfinţi preoţi de mir* (Editura Lucman, 2006), *Bucuria Crăciunului* (Editura Agapis, 2006), *Tinerii şi sexualitatea – Între iubire şi păcat* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii şi sexualitatea – Întrebări şi răspunsuri* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii şi sexualitatea – Păcate noi, păcate vechi* (Editura Egumeniţa, 2005), *Mângâiere pentru bolnavi* (Editura Egumeniţa, 2004).

danionvasile@yahoo.com
www.danionvasile.ro

© Pentru ediţia de faţă, Editura Areopag
ISBN 978-606-8451-93-0

DANION VASILE

DESPRE ÎNFRUNTAREA NECAZURILOR

Scrisoare către cel care suferă

Ediţia a cincea, revăzută şi adăugită

Editura Areopag
Bucureşti, 2018

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Rugăciune de mulţumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu

Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeule a toată milostivirea şi îndurarea, Care ai nemăsurată mare milă, nespusă şi neajunsă iubire de oameni, căzând acum către a Ta slavă cu frică şi cu cutremur, aduc Ţie mulţumire pentru binefacerile de care m-ai învrednicit pe mine, nevrednicul Tău rob. Te slăvesc, Te laud şi Te cânt ca pe un Domn, Stăpân şi Făcător de bine. Şi iarăşi, căzând înaintea Ta, Îţi mulţumesc şi cu smerenie mă rog nemăsuratei şi negrăitei Tale milostiviri, ca şi de acum înainte să-mi dăruieşti faceri de bine, ca să sporesc în dragostea de Tine şi de aproapele meu.

Izbăveşte-mă de tot răul şi necazul. Dăruieşte-mi linişte. Şi mă învredniceşte ca în toate zilele vieţii mele totdeauna mulţumire să Îţi aduc şi să grăiesc şi să cânt cele preabune Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI

Introducere 5
Nota autorului la ediţia a doua a cărţii: 7
Nota autorului la ediţia a patra a cărţii: 7
Scrisoare către cel care suferă 8
Scrisoare către Sfântul Nectarie 27
Taina suferinţei 33
Despre înfruntarea necazurilor
Cuvânt despre potolirea furtunii 54
Veniţi la Hristos voi, cei osteniţi şi împovăraţi!
Cuvânt către cei necăjiţi 59
Despre suferinţele celor căsătoriţi
Cuvânt la nunta din Cana Galileii 68
Cum să scăpăm de necazuri
Cuvânt despre încercările vieţii 93
De ce nu ne ajută Dumnezeu?
Cuvânt despre încrederea nemăsurată 111
în propriile puteri 111
Despre foloasele sărăciei
Cuvânt la prăznuirea Dreptului Iov 123
„Bogaţii au sărăcit şi au flămânzit..."
Cuvânt despre mântuirea bogaţilor 133
Despre ajutorul Maicii Domnului
Cuvânt la Praznicul Sfântului Acoperământ 152
Cum să ne ferim de rău?
Cuvânt despre zodii, ghinion şi despre farmece 167
Despre mulţumirea adusă Domnului
Cuvânt la vindecarea celor zece leproşi 186
Despre pervertirea vieţii creştine 194
Cuvinte din înţelepciunea sfinţilor 203
Sfântul Efrem Sirul:
Cuvânt despre răbdarea necazurilor 207
Din apa cea vie a Scripturilor... 216

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

PARTEA A DOUA

RUGĂCIUNI CARE SE ZIC LA VREME DE ISPITĂ ŞI NECAZ

ACATIST PENTRU IZBĂVIREA DE NECAZURI..... 219
CANON DE RUGĂCIUNE LA VREME DE NECAZURI 235
Rugăciune la vreme de ispită..... 246
Rugăciune pentru dobândirea răbdării 247
Rugăciune pentru uşurarea sufletului la întristări, spaimă, gânduri şi vise urâte care îl tulbură pe om (din psalmii lui David)..... 248
Rugăciune pentru izbăvirea de vrăjmaşi 249
Rugăciune pentru vrăjmaşi 250
Rugăciune pentru împăcare 251
Rugăciunea văduvei..... 251
Rugăciunea orfanului 252
Rugăciune pentru bunul sfârşit al vieţii 253
Rugăciune pentru mântuire 255
ACATISTUL „SLAVĂ LUI DUMNEZEU PENTRU TOATE”..... 257
Rugăciune de mulţumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu 270

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Scrisoare către cel care suferă

Iubitul meu frate în Hristos,

Citeşti acum o scrisoare de la cineva pe care nu îl cunoşti, dar care s-a rugat pentru tine, s-a rugat să treci cu bine prin această încercare pe care a îngăduit-o Dumnezeu.

De ce îţi scriu?

Îţi scriu din mai multe motive. În primul rând pentru că, atunci când am trecut prin anumite încercări, mi-a venit să urlu de durere şi de singurătate. Mi se părea că pe nimeni nu interesează suferinţa mea, că fiecare îşi vede de viaţa sa şi că există un zid care îi desparte pe oameni. Mi s-a părut că nu este drept să fie aşa, că dacă ne numim creştini ar trebui nu numai să ne veselim cu cei ce se veselesc, căci aceasta o fac şi păgânii, ci şi să plângem cu cei ce plâng.

În al doilea rând îţi scriu pentru că mi-aş dori să fiu alături de tine în încercarea prin care treci. Poate ţi se pare ciudat ca un om care nu te cunoaşte să vrea să îţi fie alături. Dar, după ce am suferit foarte mult în viaţă, în inima mea a apărut un fel de solidaritate cu toţi cei care suferă. Nu e vorba de milă, nici de compasiune. E o formă de dragoste.

Mă bucură că această dragoste au avut-o faţă de întreaga lume, dar la măsuri inimaginabil mai mari, toţi sfinţii. Cineva spunea că un călugăr adevărat este cel care se roagă şi suferă pentru întreaga lume. La mine nu e vorba decât de o dorinţă de a fi alături de cei care suferă, mai mult sau mai puţin decât am suferit eu, şi cărora nimeni nu le spune vreun cuvânt de mângâiere.

Poate că eşti înconjurat de prieteni sau de rude pe care le simţi aproape. Atunci nu mai citi această scrisoare. Nu poate decât să pălească în faţa dragostei celor de lângă tine. Scrisoarea aceasta este pentru cei care suferă în singurătate.

Şi ţie, celui care o citeşti până la capăt, să ştii că îţi scriu cu lacrimi în suflet. Chiar dacă ochii mei sunt uscaţi, inima mea lăcrimează pentru tine. Nu sunt figuri de stil, nu e literatură. Ci e mărturisirea unei dureri, că tu poţi fi singur.

Cine sunt eu să mă amestec în viaţa ta? Nimeni. Şi, totuşi, sunt un suflet. Pe care îl doare tare faptul că, deşi pământul este plin de oameni, totuşi mulţi se simt singuri. Ştii, măcar cu un lucru mi-aş dori să rămâi din scrisoarea mea. Că dacă pe un străin care nu te cunoaşte, care nu ştie frumuseţea care se ascunde în sufletul tău, care nu ştie ce comori se ascund în spatele carapacei în care te ascunzi, îl doare că suferi şi ar vrea să îţi fie alături, deşi fizic aceasta este imposibil, atunci cu atât mai mult Dumnezeu vrea să îţi fie aproape. Dumnezeu ne scrie de când ne-am născut că ne iubeşte, numai că uneori nu avem ochi să citim cuvintele Sale.

Trăim în deşertul secolului al XXI-lea. Oamenii trăiesc fiecare după propriile pofte, fără să mai vadă în ceilalţi decât nişte obiecte de care să se poată folosi. Nu generalizez, sunt şi excepţii, dar despre ele îţi voi scrie mai jos. Vechea constatare – „Cel mai bun prieten al omului este câinele" – se referea la faptul că oamenii, în afara semenilor lor, pot găsi în câine un prieten devotat. Mai bine zis un slujitor devotat. Dar astăzi, pentru mulţi oameni câinele a devenit cel mai bun prieten, mai apropiat decât rudele sau decât ceilalţi semeni.

De ce? Pentru că semenii nu prea mai sunt capabili să întreţină o relaţie dezinteresată, pentru că în zilele noastre în spatele multor prietenii stau ascunse diferite interese. Unii se împrietenesc pentru a obţine

anumite lucruri, iar alţii, mai orbiţi de patimă, nu se dau în lături chiar să se căsătorească din interes.

Proverbul „prietenul la nevoie se cunoaşte" s-a transformat în „prietenul la nevoie te cunoaşte", adică „prietenul când are nevoie de tine îşi aminteşte că te cunoaşte". Trist, dar adevărat. Pentru mulţi prietenia este un schimb: „Ţi-am dat una, dă-mi alta". Cred că n-ar fi de mirare să asistăm la „târgul de prieteni".

Mă doare că eşti singur. Ştii, deşi rana inimii mele s-a vindecat, urma ei a rămas. Şi aceasta mă îndeamnă să îţi scriu. Nu am de gând să fiu moralist, să vin cu reţete de fericire imediată. Nu am de unde să îţi procur reţeta fericirii necondiţionate, şi nimeni nu o are; ceea ce se prezintă uneori cu această etichetă este doar un drog cu efect trecător.

Rostul suferinţei

Am de gând însă să îţi mărturisesc că am descoperit o cale prin care suferinţa capătă sens, prin care roadele suferinţei sunt dulci, o cale pe care, oricât ţi-ar fi de greu să mergi, nu eşti singur. Te rog să primeşti această scrisoare ca şi cum nu ar fi scrisă decât pentru tine. Cum, vei spune, doar o citeşte mai multă lume? Da, dar ceilalţi nu ştiu câtă durere se ascunde în sufletul tău. Fiecare îşi ştie propriile dureri, nimeni nu le ştie pe cele ale altora. Nici eu nu am de unde şti prin ce treci tu acum. Dar ştiu un lucru: că, dacă ţi-ar fi bine, atunci nu ţi-ai pierde timpul să citeşti această scrisoare.

Încep prin a-ţi spune că Dumnezeu te iubeşte. „Da, vei spune, secretul acesta îl ştie toată lumea." Tocmai asta încerc eu să îţi spun, că nu îl ştie toată lumea. De fapt, cu gura mulţi spun asta, şi o repetă cu uşurinţă. Dar de crezut o cred numai atunci când au de toate şi le este bine. A crede că Dumnezeu te iubeşte nu e acelaşi lucru cu a constata că ai ceea ce vrei la un moment dat, ci înseamnă a crede că tot ceea ce ţi se întâmplă în viaţă

ţi se întâmplă cu îngăduinţa Celui care vrea să te mântuieşti.

Dumnezeu ne iubeşte

În momentul în care înţelegem că Dumnezeu ne iubeşte nu mai suntem singuri, scăpăm de această fiară a singurătăţii care vrea să ne doboare sufletul.

Dumnezeu te iubeşte... Cuvinte care riscă să te plictisească, pentru că atâtea şi atâtea secte repetă această propoziţie numai ca să câştige prozeliţi. Parcă şi preoţii se sfiesc să le mai repete, tocmai pentru a nu se asemăna cu sectanţii. Dar cuvintele acestea: „Dumnezeu te iubeşte", aparţin Bisericii. Tocmai pentru că Mirele Bisericii, Domnul nostru Iisus Hristos, le-a rostit şi le rosteşte celor care au înţeles că, „în zilele lui Ponţiu Pilat", El S-a răstignit şi pentru noi. Nu mărturisim aşa când spunem „Crezul": „Şi S-a răstignit pentru noi", pentru că ne iubeşte, pentru că vrea să ne mântuim şi să ne bucurăm în vecii vecilor de dragostea Sa?

Ştii, unii oameni au o credinţă bolnavă, adică primesc învăţătura Bisericii pe bucăţele. Adică sunt în stare să primească toată învăţătura despre Sfânta Treime, despre Sfânta Liturghie, dar găsesc tot felul de scuze pentru a justifica faptul că nu merg duminica la biserică. Sau cred că Dumnezeu îi iubeşte pe oameni, dar nu vor să priceapă că Dumnezeu nu îi iubeşte numai „în general", ci şi în „particular". Le este uşor să creadă predaniile despre a doua Venire a Mântuitorului, dar le este greu să înţeleagă că şi pe ei îi iubeşte Dumnezeu.

Sunt gata să vorbească despre cât de mult îi iubeşte Dumnezeu pe oameni, pe alţii adică. Pe vecinii, pe rudele lor, pe prietenii sau chiar pe duşmanii lor. Dar că îi iubeşte pe ei înşişi le este aproape cu neputinţă să înţeleagă. Se consideră prea mici, prea neimportanţi pentru aceasta. Dar Făcătorul nostru are alte criterii după care îi judecă pe oameni şi în faţa Sa nimeni nu este tre-

cut cu vederea. Cineva spunea că este la fel de grav să te îndoieşti de faptul că Dumnezeu te iubeşte ca şi să te îndoieşti de fecioria Maicii Domnului.

Fireşte, cei care tăgăduiesc fecioria Maicii Domnului sunt numiţi eretici şi sunt vrednici de osândă. Dar cei care tăgăduiesc dragostea lui Dumnezeu faţă de oameni cum ar trebui să fie numiţi?

Cred că tot un fel de erezie este a nu crede că Dumnezeu te iubeşte, pentru că aceasta înseamnă a te îndoi de faptul că Hristos S-a răstignit din dragoste pentru neamul omenesc. Oricum, chiar dacă nu este vorba de o erezie clasică, este vorba desigur de o înşelare.

Puterea rugăciunii

Tu spui că Dumnezeu te iubeşte, şi totuşi eşti singur cu necazul tău. Vezi contradicţia? Nu spun că este uşor să simţi dragostea lui Dumnezeu în astfel de momente, ci doar că poţi încerca aceasta. Dumnezeu este alături de tine şi dacă eşti convins de aceasta, şi dacă nu eşti. Tu trebuie să îi deschizi uşa. Şi uşa aceasta are un mâner: rugăciunea. În momentul în care înţelegi că Dumnezeu nu are cum să te părăsească, pentru că te iubeşte, pasul firesc este să Îl chemi în casa ta, în sufletul tău.

Rugăciunea aceasta este esenţială. Nu am cum să îţi dau vreo formulă magică prin care să Îl chemi. Doar Dumnezeu, fiind atotputernic, nu poate fi obligat să vină prin nicio formulă magică. Cei care folosesc astfel de formule primesc vizita musafirului nepoftit, adică a diavolului.

Dumnezeu vine atunci când Îl chemi cu inimă înfrântă şi smerită, când Îl chemi cu dragoste şi cu convingerea că te ascultă. Tu poate voiai să îţi „vorbesc" despre izbăvirea de necazuri, şi eu îţi „vorbesc" despre rugăciune. Este normal. Primul lucru pe care trebuie să

îl facem atunci când trecem printr-o încercare este să Îi cerem lui Dumnezeu puterea de a o depăşi. Şi cu cât şovăim să ne rugăm, cu atât ajutorul dumnezeiesc întârzie să se arate. Dumnezeu vrea ca oamenii să fie conştienţi de propria neputinţă şi să Îi ceară ajutorul. Dacă Dumnezeu ne-ar ajuta automat, fără ca noi să Îi cerem aceasta, atunci care ar mai fi rostul încercărilor? Omul ar trece prin încercări ca un martor exterior al capriciilor vieţii, ca un obiect care nu participă la desfăşurarea evenimentelor.

Este extrem de important ca în faţa fiecărei încercări să ne simţim ca pe un câmp de luptă. Putem fugi sau putem lupta până la ultima picătură de sânge. Diavolul vrea să fugim, să pierdem cununa.

Important este să încercăm să ieşim biruitori din fiecare încercare prin care trecem cu îngăduinţa lui Dumnezeu. Dacă refuzăm lupta, nimeni, niciodată, nu ne va putea da înapoi cununa de care ne lipsim. Trebuie să fim proprii noştri eroi şi să avem curajul de a ne lupta cu greutăţile.

Eroii lui Dumnezeu

Să ştii că Dumnezeu are eroi care sunt mult mai vrednici de laudă decât cei din cărţile de istorie. Dumnezeu are eroi care se luptă cu propriile patimi, care se luptă cu legiuni de diavoli şi pe care lumea nu îi cunoaşte. Şi mai are Dumnezeu eroi care, mergând tot pe calea sfinţeniei, se luptă cu încercările vieţii.

Creştinii adevăraţi sunt astfel de eroi. Să ştii că nimic nu este mai străin unui suflet creştin decât lipsa de eroism. Să nu exagerez. Puţine însuşiri îi sunt atât de firesti creştinului cât îi este curajul. Sfântul Apostol Pavel prezenta lupta duhovnicească pentru dobândirea raiului ca pe o luptă clasică, în care luptătorii au arme, scuturi şi tot ceea ce le mai trebuie.

Împărăţia Cerurilor nu se dobândeşte cu uşurinţă. Hristos nu i-a fericit pe cei comozi sau pe cei ghiftuiţi. Hristos i-a fericit pe cei ce plâng, pe cei ce rabdă tot felul de necazuri pentru a ajunge la odihna veşnică. Doar ştii şi tu asta. Şi, chiar dacă nu toţi oamenii sunt frumoşi, chiar dacă nu toţi oamenii sunt genii, în schimb toţi creştinii sunt eroi. Mai exact, devin eroi în războiul duhovnicesc, fiind întăriţi de puterea dumnezeiască. Poate vei spune: „Da, dar eu sunt o fire mai slabă, Dumnezeu nu ne-a făcut pe toţi la fel de puternici".

Dar chiar dacă nu ne-a făcut la fel de puternici, ne-a dat şi ne dă fiecăruia dintre noi puterea de a face faţă greutăţilor. Întotdeauna încercările sunt cu o picătură mai uşoare decât limita maximă pe care o putem suporta fiecare. Şi, vorbind simplu, când cineva care are limita maximă de 40 de „kilograme" de suferinţă rabdă fără să crâcnească o încercare de 39,9 „kilograme" atunci este mult mai „erou" decât cel care are limita maximă de 45 de „kilograme", dar duce crâcnind o încercare de 40 de „kilograme".

Eroismul se stabileşte în funcţie de puterea de rezistenţă a fiecăruia, pe care numai Dumnezeu o ştie. În momentul în care ne plângem că încercările ne-au copleşit, afirmăm fără să ne dăm seama că Dumnezeu a greşit, îngăduind să fim ispitiţi peste puterile noastre.

Despre slăbiciunea credinţei noastre

Ai grijă să nu cazi în aceeaşi cursă. Pe mulţi diavolul i-a aruncat în deznădejde cu această cugetare: că Dumnezeu nu ţine cont de neputinţele noastre. Nu aş vrea să te smintesc dacă ţi-aş spune că, în urmă cu ani de zile, am fost ispitit de gândul sinuciderii. Eu am rămas orfan de mamă de la aproape paisprezece ani şi am avut o copilărie marcată de acest lucru. Când m-am apropiat de Biserică, pe la 18 ani, am avut nădejdea că voi intra într-un spaţiu deosebit, într-o comunitate ai

cărei membri sunt plini de dragoste unul pentru celălalt. Într-o perioadă în care sufeream de foame (pentru că acasă nu primeam destulă hrană), am început să slăbesc din ce în ce mai mult. Toată lumea, la biserică, îmi spunea: „Vai, ce ai slăbit! Ce e cu tine?". Fiindu-mi din ce în ce mai rău, ameţelile fiind din ce în ce mai dese, m-am hotărât să le spun care era situaţia. Nu am cerut nimănui nimic, dar speram că se va găsi un suflet de creştin care să mă ajute. Mă cunoştea multă lume, din moment ce vindeam cărţi religioase după slujbă (aveam o tarabă în curtea bisericii, dar nu aveam niciun venit, căci nu puneam adaosuri la cărţi; vindeam cărţi pur şi simplu pentru că simţeam nevoia de a-i ajuta pe alţii, o nevoie asemănătoare cu cea de a-ţi scrie ţie).

Am aşteptat multă vreme să mă ajute cineva, dar degeaba. Când, spunându-i părintelui paroh de tulburarea prin care trec, am primit sfatul de a mânca pâine cu apă, ca să îmi treacă foamea, am simţit că înnebunesc.

Eu de-abia mă ţineam pe picioare, şi părintele îmi spunea să rezist cu pâine şi apă (în condiţiile în care organismul meu nu îşi revenise din starea de slăbiciune provocată de o asceză foarte aspră din perioada în care credeam că aurul spiritual este cel din Orientul Îndepărtat). Mi s-a părut că toată credinţa creştinilor din parohie era o mascaradă. Ştiu, nu trebuia să judec pe nimeni, dar îmi era foarte greu să nu judec. Unii veneau cu maşini foarte scumpe, căci aveau o situaţie materială bună. Şi totuşi, dacă erau creştini, de ce nu mă ajutau? Mai ales că îmi trebuia foarte puţin.

Mi s-a făcut la un moment dat atât de scârbă de făţărnicia lor, încât m-am gândit să mă sinucid. Nu mai voiam să trăiesc într-o lume cu astfel de oameni. Voiam să las ca ultim mesaj cuvintele: „E vina voastră, a celor care vă consideraţi creştini..."

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Bine că m-a ferit Dumnezeu de aşa o prostie! Mi-am dat seama că scăpam de răutatea oamenilor şi intram pe mâna dracilor, care m-ar fi chinuit veşnic pentru păcatul sinuciderii. Mi-am dat seama că necazul prin care treceam avea un rost, şi m-am rugat Domnului să îmi dea puterea să îl îndur şi să nu îngăduie să fiu covârşit de slăbiciune.

Încercarea aceea a trecut. Din ea am înţeles că nu merită să cad în deznădejde atunci când ceilalţi nu se poartă creştineşte. Şi mai ales că ispita, oricât ar fi de grea, nu este mai grea decât poţi duce.

Pentru mine a fost un mare semn de întrebare: cum au putut unii creştini să fie atât de nepăsători faţă de suferinţa unui frate de-al lor? Din citirea Vieţilor Sfinţilor îmi formasem o cu totul altă imagine despre comunitatea creştină. Şi, totuşi, realitatea era foarte tristă. Mi-am dat seama că mulţi oameni se îndepărtează de Biserică tocmai din cauza comportamentului smintitor al unora dintre creştini. În situaţia în care m-am aflat nu putea nimeni să spună că nu ştie că îmi este rău. Din moment ce mă întrebau mulţi dintre ei de ce sunt atât de gălbejit la faţă, dacă nu cumva sunt bolnav, de ce nu mă hrănesc mai bine, este evident că aspectul meu fizic exprima starea în care mă aflam.

Am sărit puţin de la rugăciune la dragostea semenilor. Te rog să mă ierţi. Acum, după ani de zile, privesc încercarea aceea cu bucuria unui examen pe care l-am câştigat. Cu toate momentele de slăbiciune prin care am trecut, singurul la care am aflat alinare a fost Dumnezeu. Uneori mă gândesc că dacă nu aş fi trecut prin încercarea respectivă şi aş fi avut parte numai de momente frumoase, aş fi pierdut tocmai ceea ce consider că am mai de preţ: dragostea faţă de Dumnezeu. De fapt nu aş fi pierdut-o, ci s-ar fi împuţinat. Aşa, ştiind că e trecută prin focul încercărilor, o păstrez ca pe o comoară şi încerc să o tot înmulţesc.

Privind în urmă, caut parcă să găsesc explicaţii indiferenţei celor care nu m-au ajutat. Poate că erau prea prinşi cu problemele lor. Poate că le era greu să creadă că acasă nu primeam destulă hrană. Poate că aşteptau să le cer mai insistent ajutorul. Nu ştiu. Dar un lucru îmi este clar: creştinii de astăzi nu mai sunt cei din vechime.

Şi atunci, ce este de făcut? Să părăsim credinţa creştină? Să trăim în patimi? Nu. Oricât de mare ar fi apostazia unora, oricât de puţin ar ţine alţii seama de poruncile Evangheliei, nimeni nu ne poate împiedica să mergem pe calea mântuirii. Cu poticniri, cu căderi, cu ridicări. Cât despre ceilalţi, nu avem de unde şti când vor pune început bun. Dacă nu au pus deja. Dumnezeu vrea să ne mântuiască pe toţi, nu numai pe unii.

Supravieţuind prin iubire

Oricum, nu susţin că toţi creştinii zilelor noastre sunt reci la inimă. Am cunoscut mai apoi creştini care ştiau ce înseamnă dragostea de aproapele. Am locuit o vreme la nişte prieteni, soţ şi soţie.[1] Eu eram bolnav, suferam de o boală la plămâni. Ei mi-au fost alături cu multă dragoste. La un moment dat, pentru masă nu mai era decât un singur ou. M-am gândit că într-o asemenea situaţie, cu trei guri şi un singur ou, situaţia era de plâns.

Dar soţia prietenului meu, foarte natural, a împărţit oul în trei şi am început să mâncăm. A fost unul dintre cele mai frumoase momente din viaţa mea. Nu avea oul vreun gust aparte, dar dragostea prietenilor mei m-a făcut fericit. Am simţit că şi în zilele noastre porunca evanghelică de a-ţi iubi semenul mai este luată în serios.

---

[1] Din păcate, aceşti prieteni ai mei au divorţat, la mai mult de zece ani de la apariţia primei ediţii a acestei cărţi. Totuşi, nu pot uita modul creştinesc în care s-au purtat cu mine (n.a.).